

Stor forskel i kommunernes hjælp til traumeramte kvoteflygtninge

Kvoteflygtninge bliver oftere henvist til traumehjælp, hvis de undersøges på specialklinik frem for ved en almen læge. Det kan få konsekvenser, siger overlæge

Selma Hildebrand Frederiksen
Ritzau

Kvoteflygtninge har ofte flere behandlingskrævende sygdomme med i bagagen, når de kommer til Danmark.

Det kan være alt fra tuberkulose til hiv eller hepatitis. Derfor skal kvoteflygtninge ifølge lovgivningen tilbydes en helbredsundersøgelse.

Flere har også ar på sjælen. Men det er ofte tilfældigheder, der afgør, om de får hjælp til deres traumer.

Det viser en undersøgelse af den helbredsmæssige modtagelse af kvoteflygtninge i Danmark. Den er udarbejdet af Center for Udsatte Flygtninge (DRC Dansk Flygtningehjælp) og forskere fra Aarhus Universitet.

For det er op til kommunerne selv, om den nye borger skal undersøges af egen læge eller på en af landets specialiserede klinikker.

Alle kvoteflygtninge, der er blevet undersøgt på en specialklinik i perioden for undersøgelsen, er blevet anbefalet en henvisning til traumeredning. Det sker ikke i samme omfang blandt praktiserende læger.

Og det kan blive et problem, siger Mads Ted Drud-Jensen, der er seniorrådgiver ved Center for Udsatte Flygtninge og med i forskningsprojektet.

Hvis traumerne ikke bliver adresseret relativt tidligt, så kan det få konsekvenser. Det kan både blive værre, men det kan også have konsekvenser i forhold til deres hverdag og integration, siger han.

Et andet kendskab

Hanne Nødgaard er ledende overlæge på Indvandrermedicinsk Klinik på Hvidovre Hospital. Her har man undersøgt 40 af de 400 kvoteflygtninge, der er kommet til landet mellem december 2021 og foråret 2023.

Der er flere grunde til, at de på Indvandrermedicinsk Klinik oftere henviser til trauma-

Flygtningelejren Gihembe i Rwanda huser over 12.000 congoleisiske flygtninge. Når Danmark tager imod congoleisiske kvoteflygtninge, får de en helbredsundersøgelse i Rwanda før afrejse. Arkivfoto: Cyril Ndegeya/Ritzau Scanpix

Sundhed blandt kvoteflygtninge

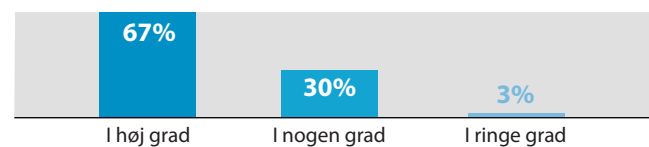
51 kommunerne har modtaget kvoteflygtninge og de 41 svarer her på hvordan man forholder sig til helbredsundersøgelse af kvoteflygtningene, som primært kommer fra D.R. Congo.

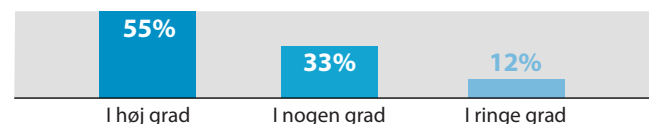
Kommunen har særlige retningslinjer vedrørende helbredsundersøgelser af flygtninge

Kommunen har brugt resultaterne fra undersøgelsen i tilrettelæggelsen af den integrationsfaglige indsats

Kommunen oplever at helbredsundersøgelserne skaber værdi i forhold til integrationsindsatsen

Kommunen (lægerne) har vurderet et behov for traumeredning for nogle eller alle de undersøgte kvoteflygtninge

Kilder: Center for Udsatte Flygtninge / Aarhus Universitet /ritzau grafik/ MW

mehjælp, forklarer Hanne Nødgaard.

Klinikkens læger har længe tid til undersøgelserne end de privatpraktiserende

læger, de er vant til at kommunikere med tolk, og så har de en specialiseret faglighed.

- Vi har et helt andet kendskab til det generelle trauma-

I flygtningelejren Kizibi i Rwanda modtager studerende undervisning. Kizibi er landets ældste flygtningelejr, og der bor mellem 16.000 og 17.000 flygtninge, der primært kommer fra DR Congo. Arkivfoto: Stephanie Aglietti/Ritzau Scanpix

niveau hos de her kvoteflygtninge, end en gennemsnitlig praktiserende læge i Kolding har. Det gør, at vi er mere opmærksomme på, at traumer kan have mange udtryksformer, siger Hanne Nødgaard. Hun understreger, at der også kan tages blødere initiativer som familievejledning i brug, når kvoteflygtningene skal have bearbejdet deres traumer.

Hvis ikke de får hjælp, kan det få indflydelse på deres forsørgerrolle, hvis de har svært ved at arbejde og skal på offentlig forsørgelse. Men det kan også få stor betydning for deres forælderrolle.

- Hvis forældrene har svært ved at håndtere deres børn, fordi de har PTSD eller er udmattede og derfor mister deres temperament, så kan det

have stor betydning for de næste generationer, siger Hanne Nødgaard.

Derfor burde alle kvoteflygtninge blive helbredsundersøgt på en specialklinik, da gruppen "har nogle helt særlige sundhedsproblemer", lyder det fra Nødgaard.

Giver tryghed

I dag er det kommunerne, der beslutter, hvem der skal undersøge den nytilkomne borger.

Og Praktiserende Lægers Organisation (PLO) vil umiddelbart ikke stå i vejen, hvis flere kvoteflygtninge fremover skal forbi en specialklinik i stedet for egen læge.

PLO oplyser i et skriftligt svar, at man "er åben over for, at der ses nærmere på organisationen af undersøgelser og

FAKTA

HVAD ER EN KVOTEFLYGTNING?

● Når en kvoteflygtning kommer til Danmark, er det efter aftale med FN's Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR).

● UNHCR udvælger flygtninge, der ikke kan få tilstrækkelig beskyttelse i det land, de er flygtet til – og som heller ikke kan vende hjem.

● Derefter får de hjælp til at komme til et tredje land som kvoteflygtninge.

● Historisk plejede Danmark at tage cirka 500 kvoteflygtninge årligt. I 2016, 2017 og 2018 modtog Danmark ingen kvoteflygtninge, fordi regeringen havde indført asylstop.

● Siden slutningen af 2021 har Danmark fået omkring 400 kvoteflygtninge. De kommer fra flygtningelejre i Rwanda, men er oprindeligt primært fra DR Congo. Få er fra Burundi.

KILDER: UDLÆNDINGESTYRELSEN, UNHCR OG CENTER FOR UDSATTE FLYGTNINGE

indsatser til flygtninge. Og her kan specialiserede indvandrermedicinske klinikker muligvis godt spille en større rolle."

Engang skulle alle flygtninge tilbydes en helbredsundersøgelse. Nu gælder det kun kvoteflygtninge, men det er en skam, mener Mads Ted Drud-Jensen:

- Vi kan se i vores undersøgelse, at helbredsundersøgelserne giver en tryghed både blandt de kommunale medarbejdere og hos de nye borgere.

Både Mads Ted Drud-Jensen og Hanne Nødgaard understreger, at det hverken er den enkelte praktiserende læge eller kommunale medarbejders skyld, at det kan være tilfældigheder, der afgør, om kvoteflygtninge får den rette behandling.

I Kommunernes Landsforening forklarer chefkonsulent Sarah Gladher Lindsberg, at man i kommunerne gør alt for, at mennesker, der er flygtet fra krig, får hjælp.

Hun peger på, at med blot fire specialiserede klinikker i hele landet er kapacitet, afstand og transport vigtige parametre, der gør, at de praktiserende læger oftere bliver valgt til. /ritzau/